NAM THỨ MƯỜI MỘT — 20 AVRIL 1935 — MỖI SỐ 0$03 — GIẢI THỨ HAI 16 JUILLET, 1935

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI: Phố Đề Thám, Phố Hàng Giấy, Phố Hàng Trống	Người đưa tận nhà	Gửi về tỉnh lẻ	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Nam-kỳ	Nam-kỳ và các thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6$00	6$00	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng . .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. N. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1140

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel — Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ngu mà tham !

Trong các cái căn-tính ác liệt của người mình thì cái tính ngu mà tham là cái tính hèn xấu thứ nhất mà hư hại thứ nhất! Người ngoại quốc ai đã đến ở lâu lâu xứ mình một tí, đã am hiểu cái tính-tình phong tục của người mình tất cũng tặng cho một tiếng phê bình đáng thương, đáng tiếc, đáng hổ-thận ấy là cái tiếng phê-bình không mấy dân-tộc phải đeo lấy bao giờ mà có ra chăng là trừ thì cũng chỉ vào cái hạng sơn-man, gã man nào đó, không thành-thuật quốc-gia, không có đoàn-thể, không thụ-lập được nhân-cách, không hấp-thụ được văn-minh, cứ tủy sinh nộng từ cho đến mãn kiếp cuộn đời mà không còn mong có cái ngày mở mày mở mặt được với đời cùng anh-em đồng loại ở năm châu cùng hưởng cái hạnh phúc sinh tồn trên trái đất mới cam chịu cái tiếng nhơ-nhuốc thục-nhẫn không đời nào rửa sạch như thế: chẳng những đem cái tiếng phê-bình ấy tặng không cho mình mà thôi, lại thường khéo lợi dụng cái căn tính ác liệt đó của mình mà bách kẻ thiện phương, rủ mình lấy cái hư-danh cần-lợi, có khi đến bỉ-sản khuynh gia, tan đàn nát nước mà chưa biết mình mất hồi đầu. Không nói đâu xa, nói ngay như một cái tiệm khách bán hàng quay số ở Phủ lý trong mấy hôm nay, biết bao nhiêu người mình đã chịu bỏ hết cái của bỏ lỗi nước mất, khuân nhẫn cái vốn ăn nhìn để đánh mà cũng cung phụng hiến cho mấy chú khăn gói dù xanh, vàng đỏ sông nào cứ hàng chục hàng trăm mà không hề đoái tiếc, không ngu mà tham mà sao lại thế? Bởi có ngu mới không tỏ cái mưu gạo quyệt của người ta rủ mình bằng cần lợi, bởi có tham mới hão hức về cái cần lợi mình không đáng được mà vẫn ham: người ta bắt kể có lợi-dụng cái căn-tính đó của mình mà đặt cạm thả mồi bất kỳ việc gì, bất kỳ lúc nào cũng thấy trúng phăm phắp cả.

Ấy là đem-cử một cái bại bị người ngoài lợi-dụng, bởi cái căn-tính ác-liệt đó mà gây nên, còn nói cho hết ra thì biết bao nhiêu điều tệ hại trong xã hội mình cũng đều bởi cái căn tính ác-liệt mà gây nên cả: một công quan kia, thấy của dân mà tối mắt, muốn vơ vét cho đầy túi, thôi bây giờ thay đen đổi trắng, gian làm ngay, khúc làm trực, không kể gì đến phép vua luật nước mà kết cục đến thân bại danh liệt có ngày, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một cụ hào kia thấy của làng mà đen lòng, muốn chăm-mút cho đầy bọng, thôi bây giờ phú thu lạm bổ đâm đầu no thọc đầu kia, không quản gì lệ làng lệnh quan mà kết cục đến nộp phạt ngồi tù có lúc, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một nhà buôn kia, đong đầy bán vơi, ăn lường nói gạt, mê cái lợi từng hào từng đồng một lúc, mà không nghĩ tín dụng có ngày truy lạc, tức là cái ngày thương nghiệp phải đào-bỏ, mối mua cũng mất, mối bán cũng hư, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một sưởng thợ kia, bày mẫu của người, làm hàng của xấu, vụ cái lợi chạy hàng xong tay một lúc, mà không nghĩ giả trả có ngày bị lỗ, tức là cái ngày công nghệ phải suy đồn, người buôn không ai thèm cất, người dùng không ai thèm mua, vậy chẳng phải ngu mà tham là gì? Một cậu văn-sĩ non, học chữa thông sách, vẽ chữa thành câu, gặp thời buổi chữ nghĩa rẻ như nhóm nhem hăm-hở chực giờ nghề để kiếm tiếng kiếm miếng ngay mà không lo gì đến công phu đèn sách nữa, nhưng mất đời lớm sao mà bước bịt được mãi, xấu làm tôi, đời nói chữ cái văn-nghiệp của các cậu có lúc phải đi đời, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một ông trường-giả hợm, kể văn thì dốt, kể võ thì nhát, gặp thời buổi công danh đương nổi lập nhụm, hão hức đi mua chuộc để lên quan lên cụ ngay mà không tưởng đến công việc làm ăn gì nữa nhưng tiền của lấy đâu mà xây nổ được hoài, làm thì ít tiêu thì nhiều, cái gia-tài của các ông có lúc phải xuống hạ, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một đứa con bạc kia, tối mất về bạc vạn tiền ngàn mà vay mượn cắm cổ để theo cuộc đỏ đen, không kịp nghĩ tới cái nỗi thua thấy nhem nhuốc sau này nó làm cho đến nỗi thất thổ vong gia, mang công mắc nợ, vậy chẳng ngu mà tham là gì? Một chị gái tơ kia, chết một vẻ mã người bỏ cành mà tròn cha lọn chồng để phỉ nguyền ái ái, không kịp liệu tới cái nỗi tình-quân bạc hãnh sau này nó làm cho dần nỗi ong chường bướm chán, hoa úa trăng tàn, vậy chẳng ngu mà tham là gì.

Than ôi! Cái căn tính ngu mà tham của người mình thật đã làm cho xã-hội mình đủ trăm điều hư hại; nếu cái căn tính đó mà không đoạn-tuyệt đi được, thì cái vận mệnh mình chẳng qua cũng cùng một vận-mệnh với mấy dân-tộc mọi rợ như đã nói trên kia. Dân tộc ta là dân-tộc gì? Hơn bốn ngàn năm nay tự phụ là một giống thảo mình, có lịch-sử, có quốc gia, có văn hóa mà còn chưa thoát khỏi cái căn tính man mọi còn chịu đeo lấy cái tiếng phê-bình nhục nhã của người ngoài mãi hay sao? Thôi! Thôi! Ta kíp nên thức tỉnh lại mà đoạn tuyệt ngay cái căn tính ác liệt đó đi!

T. H.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 12 Juillet 1923

Tại Thứ-dân nghị-viện

Việc mấy ông nghị-viện chất-vấn chánh-phủ về cái chương-trình trong-học đã xong. Nghị-viện đã bỏ phiếu tỏ tình tín cậy chánh-phủ. Số phiếu bỏ đồng tình với chánh-phủ là 350, số phiếu phản đối chánh-phủ là 255. Nghị-viện giải tán.

Động đất, mưa gió

Tin Madrid — Ở Tây-ban nha có động đất, cơn dông dữ dội, cảnh đồng bằng Saragosse bị ngập.

Paris ngày 13 Juillet 1923

Quan Giám quốc trở về Paris

Quan Giám-quốc Millerand đi thanh tra ở Auvergne, Bourgogne đã trở về Paris.

Cái nạn xe lửa

Tin Bacarest. — Ở nước Lỗ-mã-ni có xảy ra cái nạn xe lửa. 45 người chết, 200 người bị thương.

Quan Toàn-quyền Merlin

Tin Marseille. — Quan Toàn-quyền Merlin tâu-lễ khánh-thành kỷ-niệm đài các nhà tư-sĩ Đông-pháp tại nghĩa-địa Saint Pierre ở Marseille.

Buổi chiều ngài xuống tàu *André Lebon* sang Đông-pháp.

Paris, ngày 14 Juillet 1923

Hội kỷ niệm Dân quốc ở Pháp

Ngày kỷ-niệm Dân-quốc trong khắp các nơi nước Pháp dân dân hội tề cũng rạo rỡ.

Việc trong các hạt trú binh

Tin Aix-la-Chapelle. — Ba người bày-hoạ dụng-cụ bị kết án xử tử, và một người bị kết án khổ sai chung-thân.

Việc nước Đức

Tin Leipzig. — Ủy-ủy Everardt về đảng quan chủ bị giam đã trốn được đến không biết đã đi Hanga-ri hoặc nẫu quốc Bavière.

Linh cảnh-sát có bắt mấy người định lấy cái cớ trên ở bộ binh sự Pháp.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 13 Juillet 1923

Quan Giám-quốc tại trung-bộ nước Pháp

Quan Giám-quốc đến thăm bệnh viện ở Besançon. Ngài đi xe ô-tô đến Dijon. Thành Dijon có đặt tiệc mừng ngài. Quan Giám-quốc chủ tọa lễ kỷ-niệm nhị bách-chu-niên trường Cao-đẳng luật pháp, rồi ngài đến thăm các bộ-tướng, và viện thí nghiệm khoa-học mới.

Quốc-vương đất Tunis tại Lyon

Phòng thương-mại Lyon đã nghênh tiếp quốc-vương đất Tunis.

Việc trong các hạt trú binh

Các quan Đồng-minh đã tịch biên bạc tiền mark trong quỹ của nhà ngân hàng nước Đức ở Bochum.

Các lò đúc sắt ở Bochum bỏ tắt không đốt.

Tại Thứ-dân nghị-viện

Thứ-dân nghị viện đã ưng chuẩn việc cấp 300 triệu cho chánh-phủ nước Yougoslavie. Ông nghị viện Marin có nói rước Tổ bị tan-phá đáng được các nước cứu trợ cho, nghị viện đều biểu đồng tình.

Tại Nguyên lão nghị-viện

Ngày hôm thứ năm nguyên-lão nghị-viện đã ưng chuẩn khoản chi tiêu về việc dựng kỷ-niệm-đài các linh thầy tử trận trong cuộc chiến-tranh mới rồ.

Bordeaux, ngày 14 Juillet 1923.

Cuộc hội-nghị giảng-hòa Đông-âu

Có tin rằng vì chiều hôm thứ năm phái-bộ nước Tsò đã gây nên sự khó khăn về cái vấn-đề nhượng địa quyền của liệt-quốc, thì công việc điều-đình lại phải đình hoãn. Các đại-biểu Đồng minh đã độ trình bản chánh phủ về cái hiện tình của cuộc hội nghị.

Ba-tư với nước Pháp

Ngày hôm 11 Juillet, có 45 viên quan võ nước Ba-tư đã tới Paris. Các quan võ ấy đến Paris để luyện nghề binh cho hoàn-toàn, có hoàng-thân Amirullah Mirza là tổng thanh-tra; và đại-tướng Habibollah Khan, là chánh giám-đốc trường Binh-vụ ở Téhéran đưa các quan võ ấy đến.

Việc trong các hạt trú binh

Vì người Đức gây nên sự lôi-thôi, và bắt mất hai người lính Pháp, nên một đội lính đến đóng ở thành Barmen. Đội lính bắt mấy người ở đấy rồi lại rút ra.

Quốc-vương đất Tunis tại Paris

Chiều hôm thứ sáu quan Giám-quốc Millerand đã tiếp quốc-vương đất Tunis. Sau khi thành Paris có nghênh-tiếp quốc-vương tại nhà thị sảnh

Cowes, ngày 11 Juillet 1923

Cái nạn cách-mệnh ở nước Paraguay

Có Buenos Ayres có tin đến nói rằng quân lính cách-mệnh hiện đóng cách kinh đô 14 dặm. Chánh-phủ có tuyên-bố cần quân lính chí nguyện để chống cự lại.

Tin Trung-hoa

Ngày 7 Juillet 1923

Hương-cảng đặc-điện

Hạm-đội đã tiễn đánh Đức-khánh. Ngày hôm qua Tôn-đại-nguyên soái đã tới Thiều-quan.

Tuyển cử tổng thống

Có tin rằng Vương-đại-Cai định mua phiếu bầu về việc tuyển-cử tổng-thống mỗi phiếu là 5 nghìn đồng. Nhưng đợi sau khi tráng tuyển rồi, hãy giờ mới giao tiền.

Việc tá khoản

Việc tá-khoản của Khắc-lợi-tư-phố ngân-đoàn nếu không được quốc hội thông qua thì quyết không chịu giao.

Tin Trương-anh-Hoa

Trương-anh-Hoa hội-nghị tại nội-các, đối với Cao-lãng-Uất lại khẩn đầu tử chức.

Tin Cố-duy-Quân

Cố-duy-Quân lại trả trức chưa định nhân chức ngoại-giao tổng-trưởng. Cố tuyên ngôn với những người đến khuyến giải rằng việc ngoại-giao ngày nay không bỏ ích gì cho thời-cục.

Tin Trương-thiệu-Tăng

Bọn nghị-viên về đảng Trương-thiệu-Tăng tuyên-ngôn rằng nếu Trương-thiệu-Tăng không được phục chức thì sẽ tổ chức một quốc-vụ-viện khác mà thi hành cả quyền-chức tổng-lý nội-các.

Tin Tào-Côn

Tào Côn khuyên Trương-thiệu-Tăng chớ nên phục chức, rồi sẽ cho một cái vị trí đặc biệt.

Nghị-viên xuất kinh

Vương-nhất-Khánh và Tiết-chí-Hành đã gia phái cảnh binh đi các đồng-tây xa-trạm để ngăn trở các nghị-viên không cho xuất kinh. Lại phái người giám-thị chỗ các nghị-viên ở và đó xét cách hành-động.

HÀI ĐÀM

Ma femme là vợ ai ?

Tôi chưa từng phải lấy nào kinh-hoảng như cái lần có người đến bảo tôi :

Lúc nãy *moi* tình vào hỏi *vous* tí việc, nhưng thấy *vous* đương đàng với *ma femme*, *moi* lại không vào.

Tôi đặt nảy mình, song cũng nhanh ý, hỏi ngay :

— *Ma femme* ai ?

— *Ma femme vous* chứ *ma femme* ai !

Tôi bật cười. Lại nhớ đến chuyện anh chàng hễ nghĩa chữ *tâu sắc* là *rượu cơm*. Đi ăn tiệc, *tâu cạn* chén rồi cứ nằng nặc đòi *sáo*.

Thưởng lời nói say, không ai đáp, sau anh chàng lại gạn :

— Có *sáo* người đưa ra đây cũng được !

Sơn-phòng

VẦN VUYÊN

Nhớ bạn mới mất

Đời người thật chẳng khác gì hoa,
Ngẫm nghĩ ra càng nhớ bạn ta.
Nhớ lúc phòng không lời gẫn bó,
Nhớ khi gặp gỡ chuyện gần xa.
Nhớ nơi rừng rậm người chèm hót,
Nhớ chỗ non cao nước lắm là.
Kẻ khuất người còn ngao ngán nỗi,
Hoàng-tuyền ai có hẹn ra mà.

Cảnh tàn chiếc bóng

Ngồi buồn muốn trách ông xanh
Chẳng hay tội gì tội tình chi đây ?
Mà Thiên công nỡ đọa đày,
Một đời nếm trải đắng cay mọi mùi.
Phong-trần mấy độ than ôi !
Hai mươi năm lẻ bao lời gắn nhau
Nghĩ càng ảo não cho nhau,
Nỗi niềm nào biết hỏi han bàn càng ai.
Tim gan riêng giận ông trời
Cớ sao ghẹo mãi con người trớ trêu,
Cảnh tương chất phận long đong,
Đầu xanh nỡ nỗi trong vòng gian lao.
Mệnh chầu lại lắng khôn rào,
Mối sầu biết gỡ kiếp nào cho xong.
Trông vời trời bỗ mông mông,
Bọt trần mộng khiến lòng thêm đau.
Mưa sa gió tạp bể dâu,
Chiếc thân bao quản gió rầu tuyết [sương.
Thôi thôi hãy các tấm thương,
Công-danh ta phải liệu đường tiến [thân.
Rồi ra cơ hội xoay vần,
Hết cơn bỉ cực tới lần thái lai.
Còn non còn nước còn dài,
Lâm người có chí có tài lo nên.
Tội chi mưa não chầu phiền.
Tuyết-minh, Dương-đình-Thụy.

Hồi bóng

Ngỡ buồn ta hỏ, bóng ta chơi,
Hồi bóng hay chăng những chuyện đời.
Nhiều nỗi khắt khe người sẽ biết,
Thì người sẽ nói một đôi lời.

Trác-lâm, Nguyễn-cảnh-Thịnh.

Dư luận

Mừng các nhà tân-khoa

Độ này các bạn cao-đẳng và các trường trong-học đã thi tốt-nghiệp cả rồi. Mấy ký bút-chiến, phá ngục phun châu; một cuộc văn trường, tranh khôi giật giải; các ông nay đã trúng-tuyển, đã được cái vinh-dự chiếm bảng khoa-danh; giá nợ bút nghiên, bõ công đèn sách, cho phỉ những lúc sớm khuya tân-khổ, ngày thông dài-mài! May mắn thay thân-thế ấy! vui về thay quang-cảnh này! Tôi thật nẫ lòng mừng, lại nẫn lòng mong!

Ô! Hỡi học mông mênh! dân là kim chỉ nam cho hết bỏ-bờ! Tưởng những bậc thành hiền Âu, Á xưa nay cũng đã chỉ nơi mách nẻo trỏ lối đưa đường cho ta rồi. đấy! Nay! học để làm gì? Học để làm người đấy. Người nào chưa biết yêu nước trung vua, thấy cỏ nhân-ái vị quốc-vong-thân, kiếm-nguy-thụ-mệnh » thì học lấy chữ « trung ». Người nào chưa biết thờ cha kính mẹ thấy cỏ-nhân « bần-định thiên-lão, thuận-ý thiên-hoan » thì học lấy chữ « hiếu ». Người nào hỗn-hào, thấy cỏ-nhân « khiêm nhượng cung-kính » thì học lấy chữ « lễ ». Người nào bỏ xóa, thấy cỏ-nhân « trọng-nghĩa khinh-lợi » thì học lấy chữ « nghĩa ». Chữ « liêm » là cái gương sáng soi trong mạch để soi cho những kẻ tham lam. Chữ « sỉ » là thứ thuốc tẩy-ý để chữa cho những kẻ trơ-trẽn. Kẻ cường-bạo thì học chữ « ôn-hòa ». Người nhu-nhược thì học chữ « quả-đoán ». Đến như học cách-trí là để cách-vật mà trí lấy trí; học địa-dư để biết hình thể trong thiên hạ, hầu gồi của nhà nước, học công nghệ là để thương thượng chấn khai, tì thế lợi nhân. Tóm lại lẽ học luân-lý học kinh tế, tổ học các khoa học... đến lẽ học sở hành, mà hễ là sở học, đem những cái để học để thực hành ra công việc cho có thành hiệu; thì sự học mới có ảnh-hưởng, mới có kết quả. Các bậc thánh-hiền học lấy kiến thức, học lấy tư tưởng, học lấy đạo tu thân xử lý, học lấy đến tích quốc lợi dân, học để đào nên cái phẩm giá cao-thượng, học để nẫn thành cái tư-cách hoàn toàn đủ tại là học để làm người cả. Kai kia! ông Nguyễn Trãi có tiếng là bậc trung-thần, ông Cao-văn-Á có tiếng là bậc đạo-tức... Ông Rousseau có tiếng là nhà văn-sĩ, ông Pasteur có tiếng là nhà khoa-học, ông Montesquieu có tiếng là nhà pháp-chế-học... Những bậc thiên-tài Âu Á kia, thật đã vận dụng hết tài liệu trong khoa học thức ma cũng hiểu với xã hội, với nhân quần là cần-thần hướng cần sự học thật lại làng tay! cái công-hiệu của sự học thật rực rỡ nay! chính là ở sự gương tố đã soi chung cho các nhà trong học-giới đấy.

Nước ta xưa học Hán-tự, cũng có ít nhiều không nệ; học tây gia-ngoan ta học ngay trong thành xuân hiểu chuyện mà thân thể thực mạnh; hoa hoàng học văn trung anh; cũng có nhiều được ít nhiều nhưng nếu trong hiện tại, đem những học tây ứng dụng, đem mới hết-sức được nhiều. Nhưng về phần nước ta chỉ lấy sự học làm thước mẫu-mực xa xôi, lấy sự học làm mối can phạm tại lấy làm cảnh làm tường tổng-hợp, lấy khoa cử làm trọng công danh, coi thật sự lấy đã là sáo vào khuôn-chết sẽ-phát của lấy đào có thực-dụng! Cái ngộ điểm sự học của ta xưa, đã làm cho ai-người say đắm, là thế! dân-trí tự-do là thế! nền nghĩa công việc trong nước tối tan kém cỏi là thế! diễn thanh những tân thơ, kịch ao-ước ê-chề là thế! Mọi bề cái học tân-thương, cái nạn anh-em thành ra là thế!!!

Thôi buổi nào kỷ cương đấy, bây giờ có thành-phố bao-ổ lấy cái học-thuật tân-thì thuyền ba đào tế-thời, chính là lúc ta phải khuyến nhương về đường tân-học, để tiếp-tục cái văn-minh của Đại-pháp. Lâu nay là lúc đổi cũ thay mới, nọ hay gì là học lấy thực-dụng mà bỏ hư-văn. Là phải đợi cái ông « anh-tuấn-nhân » để đề xét cái « độ » anh-tài lên xuống thế nào?

Bây giờ mỗi năm một lần thi, mỗi lần thi đỗ bao nhiêu... thì thi trường nhiều tài bỏ xuất mới phải. Mà sao cái nết-quả về sự học của mấy người thi có, đến như cái kết-quả công-nghệ của xã-hội, vẫn chưa có gì! tương cũng bởi ta học bây giờ, chỉ có mấu số người có tư-tưởng sâu xa, có hoài-bão to tát, biết đem những điều đã học, ứng-dụng ra thực sự, thi-thố ra trước-tranh, là những người học có công quả với quốc-dân, có bổ ích cho xã hội mà thôi. Con về phần nhiều, vẫn giữ cái con-tính « nhàn-nhàn » tư lự mà duyệt lại! Cái mặc điều đi học cốt ăng người, thành như cái chữ chẳng trong có phẩm vị cái bằng tốt-nghiệp! thì đọ cái mục-đích ấy, đã dạy rõ, đi học, đó dạy rồi công-danh, đã dạy tôi phú quí! Cái hi-vọng ông phán, ông tham ấy giờ có lẽ ngày nay!

Chỉ vì cái lòng hi-vọng ấy như thế, mới sinh ra cái lòng « bỏ-gà-bỏ-thóc »; xưa kia bỏ đồng khoa thi, không kể chồng kẻ lại khác-khinh tư-tài quan trường, để kiếm-tiền lấy « áo đi xanh bỏ đi cũ nhẹ » những mũ có người đi thi: nào là lễ thờ để cầu thần phù hộ! nào là xem « chấm gỗ » để chiêm-nghiệm xấu tốt! Bây giờ

cũng rửa, trước khi ký thi, cũng thấy có nhà có con em ứng thi, thôi thì cũng lễ bái khắp nơi, kêu cầu đủ thứ! Ấy là cái bọng gì? Có phải là cái bọng để giật giải khoa-danh trèo thang phú quí mà ra không?

Phải tân-học thường chỉ phải cần học là học hư-văn, là học về dụng; nhưng xét ra bây giờ cái tệ ấy lại là tuần hoàn! Phải cựu-học sở-học-giả là tu-tề-trị-bình, là trang-điểm Đ-nghĩa, thế mà những kẻ danh-giáo tội-nhân, thường thường nở hành dữ sở-học trong-hội! thế có phải tại sách tại chữ dân? Phải tân-học bây giờ dần tự-nhận là học thực-dụng, nhưng khi đã ra đời, lạc đường làm việc, cũng là dùng đủ văn-tự để ứng dụng công việc mà thôi! nào ai đã thực-hành đâu đến những khoa học-cách-trí?... Thế có phải tại pháp duy, tại người bảo dân?

Ôi! Cứ xét như thế, đủ biết người mình trước học làm quan! giờ học làm lại! Xưa nay không có ai học cả!

(Còn nữa) H.-T.-H.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tử-Quyên nữ-sĩ

Để mục: Vịnh Văn-miếu Hà-nội — Đã có một câu phá: « *Ngàn năm văn vật đất Thăng long* » xin nối thêm 7 câu nữa cho thành bài thơ.

Giải thưởng của Ngô-nương: Kính biếu một thứ trong văn phòng tứ-bảo như quản bút, lọ mực, hoặc cái cặp giấy bằng bạc, v. v. đáng giá 10 đồng. Trong các báo quốc văn như *Nam-phong*, *Hữu-thanh*, *Trung-bắc*, *Thực-nghiệp*, *Khai-hóa* hễ người nào giải thích thứ báo nào thì xin kính biếu trong 10 năm.

Giải thưởng thêm của bản-quán: Ngài nào có thơ đăng ở bản-báo mà giật được giải thưởng của Ngô nương thì bản-quán xin kính-tặng thêm một bộ *Đông-dương tạp-chí* toàn tập và các thứ sách khác của bản-quán ấn-hành như Ngự lâm-pháo-thủ, Nam-sử yếu lược. Mai-nương-lệ-cốt, Thuyền-tình bề-ái và Tái-sinh-duyên, v. v. cả thảy đáng giá là 60 đồng.

Thơ thi

XXIII

Ngàn năm văn vật đất Thăng long,
Mấy triệu người nay vẫn kính sùng.
Bảng-giáp bia ghi lưu thánh-miếu,
Nén hương khói tỏa ngát trời đông.
Mưa tuôn bể học lon sòng Nhị,
Mốc thăm rừng nho ngất núi Nùng.
Trót mấy xuân thu đi-tích để,
Danh thơm muôn thuở nước non Hồng

Văn-lâm, Nguyễn-ngọc-Giao
82, Rue des Papes

XXIV

Ngàn năm văn vật đất Thăng-long,
Thăng cảnh danh-lâm nhất cõi đông.
Cửa lễ khói hương bao thế-kỷ.
Làng nho phong-hóa khắp non sông.
Bia xanh nọ để gương khoa giáp,
Cây cỏ kia nguyên giống Lạc Hồng.
Phô-mỹ ngự-ngơ nên miếu vũ.
Lịch triều Lý, Nguyễn phụng thờ chung.

Nguyễn-văn-Khánh
Niêm-xá, Bắc-ninh

XXV

Ngàn năm văn vật đất Thăng long,
Gặp buổi giao-thời khó nghĩ không
Gió Nhị thoảng đưa hương thánh miếu,
Mây Nùng xem nhạt vẻ văn-phong.
Muốn theo học mới thầy Âu-Mỹ,
Phải nhớ ơn xưa bố Á đông.
Hồi khách nhỏ lau dầu để tả,
Dì-luân giữ vững giống tiên Rồng.

Quế-sơn, Hoàng-ma-Liễu

XXVI

Ngàn năm văn vật đất Thăng long,
Văn-miếu từ xưa Lý Thánh-tông.
Chốt vót cung tường trên đất Bắc.
Vang lừng danh giá khắp trời Đông.
Bảng vàng còn mãi người khoa giáp,
Bia đá ghi nguyên dấu Lạc Hồng.
Đạo đức gây nên trời vũ trụ
Muôn đời hương hỏa để lưu chung.

Vũ duy-Thiện
Làng Dịch-diệp, Hưng-ninh
Nam-định

XXVI

Ngàn năm văn vật đất Thăng-long.
Cơ cái đáp ứ Lý phải không?
Ghi dấu trăm năm trên học cũ
Tác thành Hồng Lạc lên hương chung
Cây la đạo Khổng cao cao thếp,
Hồ kẻn non nhơ nước đục trong.
Kim cổ ngẫm người là tới nhỉ
Để thơ một tối mọi đau lòng.

Nguyễn-huy-Xuân-lan.
Phố Bồ-lí Gia-viễn, Ninh-bình

XXXVII

Ngàn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn bền lâu với núi sông.
Một mối đi-luân truyền phía bắc,
Muôn đời sư-biểu khắp phương đông.
Ngày ngày miếu vũ nơi Nùng Nhị,
Vững chải cương thường giữ Lạc Hồng.
Trải Lý Trần, Lê nền chẳng đổ,
Dù Âu dù Á vững tôn sùng.

XXXVIII

Ngàn năm văn vật đất Thăng-long,
một miếu nguy nga chốn Nhị Nùng.
Cửa thánh sao nên vắng cỏ bọc,
tường vôi đã đã lớp rêu phong.
Lợi danh dường sẵn quanh mai phía,
Đạo lý soi vào thuở mộ đông.
Cảnh cũ người xưa nay có tới!
Hỏ vương trước miếu nước sâu nông.

Vũ-phan-Phỏ
Thân-phái Cao-lộc, Lạng-sơn.

Bảy hai cao để danh còn lọc
Tám mốt thiên bi đá chửa phong.
Trải Lý, Trần, Lê hương khói đượm.
Đạo ta chẳng nhạt cũng không nồng.

Bạch-thị, Hanoi.

XXIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long
Văn miếu là đây phải phải không.
Đem mực thời trang mưa đậm-bậc.
Xây nền danh-giáo một trời đông.
Mảnh gương nhật nguyệt in đông hải,
Ngọn bút xuân thu gác núi Nùng.
Những khách tần thần đà ngảnh lại,
Bia xanh các tia dấu còn phong.

XXX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Triều Lý gây nền quốc học chung.
Hưng phế trải bao lần thế đại.
Cang thường vững mãi với non sông.
Bia xưa phất lục lên còn đó
Nền cũ La thành dấu đã không.
Giờ Mỹ mưa Âu ngoài bốn bể,
Một nhà giáo-dục đứng phương đông.

Bảo-hưng Lễn
Lục-sự, huyện Gia-lộc, Hải-dương

XXXI

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Miếu mạo còn ghi dấu Lạc-Hồng.
Đạo đức gây nền non bắc địa.
Cương thường dựng mối bể trời đông
Mảnh gương thiên-cổ in sông Nhị,
Bức tượng muôn thu lạc nét Nùng.
Bể học mênh mông chung một cõi
Nam thiên mở mặt với non sông.

Bằng-lâm, Nguyễn-ngọc-Tuyết,
181 Rue Auvergne, Vinh.

XXXII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cội gốc vì đây có phải không?
Đạo mạch nguy nga nền miếu-vũ
Thư-hương ngào ngạt nẻo nho-phong.
Tỏ gương khoa giáp hàng bia đá.
Dạng mối chương thường dấy cột đồng
Văn học ngày nay tuy đổi mới,
Vẫn còn đâu cũ nói non sông.

Nguyễn-văn-Tòng,
Làng Bái-thượng, Thái-bình.

XXXIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cờ bể phong-quang thật lạ lùng!
Bởi để gây nên nền quốc-túy,
Từ xưa đem lại thói dân phong.
Trỏ đường thi lễ vàng Nam-Việt.
Dẫn mạch thư hương cõi Á-Đông.
Dựng cột cương-thường nền kỷ niệm,
Lý, Trần, Lê, Nguyễn phụng thờ chung.

XXXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Dấu cũ chưa phai nét bảng rồng.
Nước biếc đập dờn làn quốc-túy,
Bia xanh lấp-lẻ vẻ nho-phong.
Trải từ lý để bao tinh kế,
Đến bậc triều ngày đã mấy đông?
Tân cựu dẫu rằng nay có khác,
Còn nền văn miếu vẫn tôi trung.

Nguyễn-quang-Long
Làng Bạch-mai, Hà-đông

XXXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng long,
Văn-miếu từ xưa Lý Thánh-tông.
Chốt vót cung tường trên đất Bắc.
Vang lừng danh giá khắp trời Đông.
Bảng vàng còn mãi người khoa giáp,
Bia đá ghi nguyên dấu Lạc Hồng.
Đạo đức gây lên trời vũ trụ
Muôn đời hương hỏa để lưu chung.

Vũ duy-Thiện
Làng Dịch-diệp, Hưng-ninh
Nam-định

XXXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Cơ cái đáp ứ Lý phải không?
Ghi dấu trăm năm trên học cũ
Tác thành Hồng Lạc lên hương chung
Cây la đạo Khổng cao cao thếp,
Hồ kẻn non nhơ nước đục trong.
Kim cổ ngẫm người là tới nhỉ
Để thơ một tối mọi đau lòng.

Nguyễn-huy-Xuân-lan.
Phố Bồ-lí Gia-viễn, Ninh-bình

XXXVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn bền lâu với núi sông.
Một mối đi-luân truyền phía bắc,
Muôn đời sư-biểu khắp phương đông.
Ngày ngày miếu vũ nơi Nùng Nhị,
Vững chải cương thường giữ Lạc Hồng.
Trải Lý Trần, Lê nền chẳng đổ,
Dù Âu dù Á vững tôn sùng.

XXXVIII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
một miếu nguy nga chốn Nhị Nùng.
Cửa thánh sao nên vắng cỏ bọc,
tường vôi đã đã lớp rêu phong.
Lợi danh dường sẵn quanh mai phía,
Đạo lý soi vào thuở mộ đông.
Cảnh cũ người xưa nay có tới!
Hỏ vương trước miếu nước sâu nông.

Vũ-phan-Phỏ
Thân-phái Cao-lộc, Lạng-sơn.

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 14 Juillet 1923 giá bạc ở Nhà nước định là 8$ 48 và 8$ 58 kể từ ngày 16

Thị-giá quốc-trái. — *Ngày 14 Juillet 1923.* — 3%. 56 10. — 4%. 1918 61.70. — 5%. 1915-1916 75.05 — 5%. 1920 89.45. — 6%. 1920 86 95.

Tin tàu. — Tàu *Jérusalem* tới Haiphong ngày 15 Juillet 1923 hồi 20 giờ.

Tàu *Commandant Dorise* tới Saigon ngày 16 Juillet 1923, hồi 6 giờ sáng.

Hội Tây. — Hội Tây — hay là hội ta thì đúng hơn, vì cứ như báo *Indépendance Tonkinoise* thì hội này trừ cuộc điểm binh ra, toàn là người Annam đấy cả. — ở Hanoi năm nay gặp phải mấy ngày nồng bức khác thường mà vì sở người đến xem hội đông quá cho nên cái nóng bức lấy lại càng khó chịu lắm nữa.

Tuy nóng mặc lòng, hội Tây đối với người Nam vẫn không giảm mất cái vui thú chút nào. Từ chiều 13, người nhà quê ở vùng quanh Hanoi đã đến xem đông lắm.

Lúc 6 giờ ở đường bờ sông rồi 21 phát đại-bác của đội Pháo-thủ thì lũ lượt người kéo nhau đi xem đấy đường, vì đó mới là cái khởi-điểm của hai ngày hội.

Chín giờ thì rước đèn, nóng bức là thế mà người đi đất, kẻ ngồi xe cũng kéo nhau theo sau cho đến cuối cùng kể hàng dây dài. Nhưng cuộc tiến-khiển vui nhất trong ngày 13, bao giờ cũng là cuộc chớp bóng giữa trời ở trước nhà hát Tây cho người đến xem không. Không cần phải nói thì cũng biết rằng người đứng đầy đường từ cửa nhà hát cho đến gần nửa phố Tràng-tiền. Tuy ở nơi thoáng khí mà cái hơi người nồng tàn bốc ra rất là khó chịu cho lỗ mũi.

Ngày 14

Cái lễ trọng thể nhất, nhiều người xem nhất và nhất là người Tây thì bao giờ cũng là cuộc điểm binh, năm nay mở tại đường Peginier. Mới lúc 6 giờ ở đường bờ sông nổi một hồi đại bác mà người kéo đi xem điểm binh đã đến đợi sẵn chật đường Peginier

Các hàng quán dự cuộc điểm binh cũng y như ngày lễ bà Jeanne d'Arc ngày 19 tháng năm tây mới rồi.

Đúng 7 giờ quan Toàn-quyền Bandoin bận thao phục cùng với quan Tổng-soái Bích đại-diện cho mọi, đang trước xe có một đội kị-mã cầm cờ. Hai pháo lên rộp ngỏi, rồi quan Tổng-soái đi duyệt quân một lượt từ đầu đến cuối, đoạn rồi các đội quân đến lần lượt diễn qua trước rạp rất nghiêm-chỉnh, tỏ ra rằng tuy trời nóng bức mà vẫn chịu được. Xem như ở Paris năm nay vì trời nóng bức mà phải bãi cuộc điểm-binh thì ở bên này khi trời nóng bức hơn lại càng nên khen các hàng quán lắm nữa.

Hồi 7 giờ rưỡi diễn xong, các hàng quán, lại tiếp tục kéo về các chợ.

Còn các trò vui như leo cột mỡ, thi xe tay, xe đẹp, đẩy thùng, vân vân thì cũng làm chiến lệ như mọi năm, chứ không có gì là đặc biệt đáng thuật cả. Nhưng đáng thuật nhất là cuộc lội đèn ở hồ Hoàn-kiếm tối hôm mười bốn.

Cảnh tượng hồ Hoàn kiếm tối hôm ấy tựa hồ như cảnh tượng nhưng xưa tôi thường đọc trong truyện Thiên-phong-dạ-dạm vậy, cái đèn Ngọc sơn và tất cả đền ngọc, mà những cây ở chung quanh hồ cũng là những cây ngọc tiết, đèn điện mắc chi chít từ dưới đất lên đến nóc đền không cần dùng đến cây, cũng mắc từng chùm bóng sáng rực như là những quả ngọc vậy.

Từ 8 giờ trở đi, bờ hồ đen kịt những người không có những ngựa đi vòng quanh hàng mấy giờ đồng hồ không khác gì một cái đèn kéo quân lớn vậy. Trong khi ấy thì cây bóng ở giữa hồ vẫn vọt lên những ngọn xanh ngọn đỏ, ngọn tím, ngọn thiên-thanh, khiến cho những người quẩng mắt trông lên cho là cảnh tiên thần mình.

Mãi qua nửa đêm, đường phố mới ít lấy hồi tiếng người tiếng xe đi lại.

BÁN HAY CHO THUÊ

Có độ 2 000 thước đất, và vườn, ở số 31, Quai Clémenceau.

Bán một nửa hay cho thuê. Hỏi tại 78, Phố Médicaments, Hanoi. 3084

Lời quan Toàn-quyền khen nhà binh — Nhân ngày lễ kỷ niệm dân quốc, quan Toàn-quyền có gửi cho quan Thống-soái lời giấy khen sau này:

Quan Thống-soái,

Trong ngày lễ này, tôi rất lấy làm hân-hạnh mà nhân cuộc điểm binh sáng hôm nay có mấy lời khen ngợi các hàng quân, y-phục cử chỉ mọi cảnh rất là bợp với các lễ thời về vang của đạo quân thuộc-địa của ta.

Vậy tôi xin ngài nhận lấy mấy lời ngợi khen rất chân thành của tôi và nhờ ngài chuyển đạt cùng các hàng tướng, tá, ấy, binh sĩ quan, cai, lính tấm lòng rất thỏa mãn của tôi.

***

Quan Thống-soái chuyển một bản sao lời khen ấy cho quan Nguyên-soái coi đạo binh Trung-Bắc kỳ thì ngài có thêm mấy lời sau này:

Tôi lại nói lời với quan Toàn quyền mà ngợi khen lẫn cả các hàng binh vậy nhờ ngài chuyển đạt cho.

Những người hiện đang phải phạt thì tha cho cả, chỉ trừ những người bị phạt về tội say rượu là không được mà thôi.

Bữa tiệc mừng nhà binh tại phủ Toàn quyền. — Tràa hôm 14 Juillet quan Toàn-quyền Bandoin có làm tiệc khoản đãi các quan võ ở Hanoi tại quí-phủ. Dự tiệc có quan Toàn-quyền, quan phó Toàn-quyền, quan Thống-soái và các hàng tướng tá, quan Đốc lý Morrroux, quan Thiếu-tá Jeanbrean, các quan cai trị Dougnai, Fouque, Marly, Valette, quan ở bành văn-phòng Le Prévost và các quan võ hầu quan Toàn-quyền, quan Thống-soái. Quan Thống sứ có gửi mời nhưng ngài xin kiếu.

Lúc nồng rượu champagne, quan Toàn-quyền có nói mấy lời ngợi khen nhà binh ở thuộc-địa và chúc mừng quan Giám-quốc, quan Thủ tướng và quan Thượng thư thuộc địa.

Quan Thống-soái đáp lại có tỏ ý lấy làm hân hạnh được đứng đầu các hàng quân đứng cảm ở thuộc-địa, cũng nhờ về công tạo hàng ngày của các hàng quân ấy mà Đông pháp được thái-bình, trở nên một xứ được hưởng cặp quyền ở trong thế giới vậy. Sau hết quan Thống-soái có tỏ lời mến tiếc rằng nay mai quan Toàn-quyền sắp về nghỉ. Suốt trong bữa tiệc có phường nhạc binh đến góp nhạc.

Mộ phu lên Cao-bằng

Mỏ Tinh-Túc tỉnh Cao-bằng (Société des Etains et Wolfram du Tonkin au Capital de 7.000.000 f.) cần dùng phu, ai có thể mộ được, xin lại hỏi M. TRẦN-KIM-NGỌC, ở 64, Ngõ Phất-lộc, Hanoi. 3627

Hội tây tại các xứ — Quan Toàn quyền có tiếp được điện-tín của các xứ Trung. Nam kỳ và Cao-miên trình rằng ngày hội Dân-quốc ở đâu dân sự hai nước cũng vui vẻ lắm. Vua Cao miên đi ngự hội mất tại Kampot có ủy boàn-giản Monivong đến dự cuộc tại Prompenh

Tòa-án Trừng trị. — Sáng hôm nay Tòa-án Trừng trị xử những việc sau này:

Việc đánh nhau ở thanh-lâu ở ngõ Sầm-công — Tên Năm-Hoạt là chủ thanh lâu ở phố hàng Bài thấy nhà một chủ thanh-lâu khác ở ngõ Sầm-công tên là Thị-Hai mới nuôi được hai ả là Tí-Ly và Thị Hợi, còn thanh niên mà đất hàng, sinh lòng ganh tị, muốn tranh cạnh, cho nên tìm cách để dụ hai ả kia về ở với mình và có lẽ nếu hai bà lòng thì sẽ cho mỗi ả 10 p. và thu cấp cho tử-tế. Nếu không thuận thì sẽ cho người đánh. Cũng bởi hai ả không thuận, cho nên tên Năm Hoạt đã đem lũ tên Bạch-văn-Lý đến nhà thanh-lâu kia mà sinh sự, rồi xuống xuất cho lũ tên Tý đánh. Trong khi ẩu đả, náo đao, náo gậy, nên Thị-Lý đã bị trọng thương lỏa phải tên Nguyễn-văn-Dậu 1 năm tù; Trần-văn-Tuế 10 tháng tù, tên Nguyễn-văn-Khải tức Năm Hoạt, Nguyễn-văn-Lý, Nguyễn-văn-Đôi, Nguyễn-văn-Chè mỗi tên 6 tháng tù.

Việc ăn cắp chỉ ở hiệu Gô-đa. — Tên Ng-duy-Trật bán hàng ở hiệu Gô-đa, Phạm-văn-Tư, Ng thị-Hai và Ng-thị-Tư bị thưa về việc ăn cắp chỉ của hiệu Gô-đa và chứa chỉ ăn-cắp ấy được tha, vì xét không đủ chứng cớ.

Đâm sóc đĩa ở phố hàng Nón. — Tòa phạt tên Ng-công Khang, Ng-Giảng, Ng-gia-Bản, Trần-đình-Chấ, Ng văn-Cương, Ng-văn-Thập, Ng-sĩ-Vĩ, Ng-duy-Kinh, Ng-văn-Tiếp, Ng-thị-Hợp 31 tuổi, Ng-thị-Hợp 22 tuổi mỗi tên 10 quan về việc đánh sóc đĩa ở phố hàng Nón còn tên Hoàng-văn-Quất can về việc ấy được tha vì xét ra thì không có tội.

Lại thử hầu chỉ đây. — Một người đàn-bà tên là Ng-thị-Thoa là chủ thanh lâu ở phố hàng Bát đương ngồi chơi ở cửa, Bất thình lình tên Ng-v-Khoá làm thợ ở đâu chạy đến nắm lấy đánh mấy cái rồi ả tẻ chạy. Tòa phạt tên Khoá ấy 15 ngày tù.

Ăn cắp ta. — Tên Đỗ-v-Nguyên làm cu-li sở xe hỏa phải phạt 3 tháng tù và vợ là Ng-thị-Đức phải phạt 100 quan về tội ăn cắp tơ của hiệu Vũ-văn-An.

Ăn cắp quần áo. — Tên Ng-v-Đức 17 tuổi vô nghề nghiệp phải phạt 6 tháng tù về tội ăn cắp quần áo của một người đàn-bà.

Đi Ninh-bình. — Ông Ng-viết-An, thầy thuốc tại sở Y-chính Hanoi có nghị-định đổi vào Ninh-bình, đã lên xe lửa đi sáng hôm nay lúc 6 giờ 8 phút. Tuy sớm thế mà các bạn đồng nghiệp và các thân bằng cố hữu cũng đi tiễn chân ông đến nhà La-ga đông lắm, và cũng nhiều người dậy muộn đến lá-ga thì xe đã chạy rồi. Ông An đi Ninh-bình chuyến này là hai đấy, chắc là các thân bằng trong ấy sẽ lấy làm hoan nghênh lắm.

Tưởng không cần phải chúc ông thượng-lộ bình an, vì ông An vào *Ninh-bình* tất là được *bình-an* vậy.

Một thầy lý muốn thôi việc. — Có tin rằng lý-trưởng làng Lai-xá, huyện Đan-phượng (Hà đông) lấy mất hai nghìn đồng bạc thuế trốn đi mất. Số Mật thám Hanoi và quan sở-tại đã cho đi tầm nã ông lý ấy.

Tin mừng sinh con. — Chúng tôi mới tiếp được tin mừng báo rằng: Tại Vân-nam-phủ, ngày 10 Juillet mới rồi, phu-nhân của ông Paul Monet, là sáng-lập kiêm giám-đốc hội Việt-Nam Thương-biển ở Hanoi, đã sinh được một cô con gái đặt tên là Laurette Monet. Cô bé này là con thứ ba của ông Monet.

Nay chúng tôi có lời chia mừng cùng ông Monet với quý phu-nhân và chúc cho cô Laurette được hạnh-phúc trường sinh.

V. N. Th. N. H. tại cảo.

Lập trường Sơ-đẳng. — Kể từ ngày 1er Septembre 1923 trở đi, tại làng Chi-ngải, tổng Chi-ngải, huyện Chí Linh (Hải-dương) sẽ đặt ra một trường Pháp-Việt.

Giấy trong lụa. — M. Ng phương-Đạm, chủ hãy tự trong hạng trong tỉnh riêng phà Toàn-quyền được thưởng một cọc giấy mười lục, vì trong khi hỏ ra làm việc với tòa Thanh-tra Thuộc-địa đã tỏ hết lòng mẫn cán và tận trung.

Vì leo cột mỡ. — Sáng hôm 14, tên Ng-hữu-Cần 16 tuổi nhà ở đường Huế số 6 đến vườn hoa Cửa-nam leo cột mỡ định lấy đồ treo trên ngọn cột, chẳng may ngã rơi xuống đất chúng hai thước, bất tỉnh nhân sự trong mấy phút đồng hồ. Người ta vực ngay nó lên xem ra chỉ thâm tím vài chỗ mà thôi, rồi nó lại về nhà được.

Một sự rủi ro. — Hội 6 giờ tối hôm kia chuyến xe lửa số 32 ở Nghệ ra tới ga Khoa-trương thì người đốt lửa xuống để chữa máy, chẳng may đương khi vô tình bánh xe guồng phải gãy mất một cánh tay bịch đi đem về nhà thương Thanh-hóa để phục thuốc.

Xe lửa hỏng máy. — Có một chuyến xe chở hàng đi đến ga Phe-vy thì hỏng máy phải lấy máy của ô Phả-long-thương lên, thành thử chậm cả các chuyến xe khác. Chuyến xe-lửa ở Na-chám về Hanoi chậm mất nhà giờ mà chuyến xe-lửa ở Hanoi lên Nachám cũng phải chậm mất một giờ rưỡi.

Đỡ trần. — Tối hôm 12, hồi 8 giờ cái trần vôi ở hiên nhà số 59 phố hàng Cót vì xấu quá cho nên lỏ ra đến 2 thước, may không việc gì đến người.

Chết ngất chăng? — Sáng hôm 14 hồi 7 giờ rưỡi, có một người nhà quê chừng 50, 40 tuổi đang đi ở hàng Bạc tự nhiên ngã xuống ở gần cửa nhà số 149 rồi chết, không biết tên tuổi là gì, quê quán ở đâu, Bà không vào nhà xác.

Ngạn xe điện. — Chiều 13 hồi 4 giờ, một người tên là Nguyễn-thế-Trợ g. 43 tuổi nhà ở đường Huế, xe điện đang đi ở phố Bờ-hồ đã vội nhảy lên, ngã bẫn ra ngoài, xe điện đụng phải bị thương ở chân. Phải không vào nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày hội 14 Juillet. — Theo như chương-trình của bản-báo đã đăng trước, ngày hội 14 Juillet năm nay cũng vui vẻ năm-nắt như mọi năm, trong một ngày hai đêm không có việc gì lạ đáng thuật lại cả; chỉ riêng có cái món đồ-hác là thịnh hơn, chỗ nào cũng thấy sóc đĩa thò lò sát phạt nhau tự-do. Còn thời cảnh-trọng y hệt cảnh ở say rượu dan tay cùng đường chẳng ai co-vấn; không đèn đi rung suốt sáng mặc kẻ chơi bời a vui thật!!

Đã bắt được — M. Phong, làm việc nhà ông Bechler bán đã độ trước ăn cắp hơn 4 nghìn đồng bạc rồi trốn đi, thôi nay đã tóm được. Trường cũng cậu xoáy một món tiền to như thế trốn đi làm vương-tướng gì, chẳng ngờ lại đem theo một người yêu là ả hồng lâu lần đất Hà-thành thuở nhỏ, sắm đồ đạc ở phố Lô-đúc để cùng nhau phi-hạnh-ẩn non nước. Thương hại, bây giờ cu cậu ngồi nhà đá, không biết ả hồng-lâu kia có nghĩ đến tấm trước nghĩa sau mà nay cái bánh tây, mai cái bánh rán cho không, hay cũng như ai, khi tiền hết, chỉ còn có khối vấn vương vào nệm giường lim, thôi chị em lại khăn gói gió đưa đi với người yêu mới khác?

Nhà học « Khai-trí tân-dân » mới xin được phép trên Học-chánh mở trường học ở đường O'Dendhal (phố Đường-rá) n. 112. Dạy tiếng Moyen trở xuống.

Vậy ai muốn vào học, thì cứ làm đơn đến mà xin.

Táo gan thật. — Tối thứ bảy, vào khoảng độ tám chín giờ, nhà M. Văn ở số nhà 84 phố Đầu-cầu bị mất cướp một cách rất là lặng, ai cũng cho quân gian-đỗ là táo bạo thật. Khi hấy giờ kẻ qua người lại đi xem rước đèn đông nghịn nghịt, hai bên hàng phố còn ngỏ cửa, thế mà hai đứa cướp vẫn Âu-phục, một đứa quần áo trắng, một đứa quần áo vàng cực-kỳ sang trọng, dám đường đột vào tận nhà trong M. Văn giả bộ hỏi đồi bạc Lúc ấy M. Văn đứng ngay chỗ cửa vào đang rửa cái đèn đất, thấy người lạ mặt đường đột như thế cũng khá nghi, bèn hỏ ra nhà ngoài sẽ đổi cho, nhưng đến cướp liền thêm bước nữa rồi chĩa súng lục vào một mà giờ ngay giọng bốc lột. M. Văn biết ý đứng thì thế nói một định thừa cơ sẽ hay, nhưng đứa cướp không để dằng-dai, bèn phải đưa thìa khóa ra, rồi một đứa đi mở hòm mở tủ vơ vét, còn một đứa lựa dồn cả hai vợ chồng M. Văn vào nhà bếp trói lại. Gã lúc đó, đứa ở trai nhà M. Văn độ 15, 16 tuổi chạy vào thời thằng cướp nạt nộ đuổi ra không thì nó bắn; thế mà đứa đẩy tó lại đi ra ngồi một chỗ như phỗng, không hề kêu cấp cứu chúng ai cả.

Cứ như lời M. Văn, thì chúng vơ vét tờ độ vàng đến tận bọc bết sạch, lại đeo thêm một cái bo-tong cán bạc, một cái nón dạ bông bê vàng và một cái mũ phớt, đáng giá lắt cả hơn trăm tháng.

Chúng chẳng tảo bạo lại dám đứng kiểm-điểm tiền bạc rất cẩn thận, từ đồng-trinh rơi xuống đất cũng nhặt, mà khi ra lên xe lại còn tranh nhau chồng bo-tong đội mũ phớt đi đến nỗi bỏ vương lại viên đạn mà không biết.

Khi chúng đi đã xa, vợ chồng M. Văn cởi trói lẫn cho nhau chạy ra hô hoán và đi trình báo các nơi. Bấy giờ lại thành mất cướp lần thứ hai nữa, là các người lại hỏi thăm hỏi đón tấp nập, rồi nhân khi nhà người ta hiếu sự, những kẻ tham tâm lại xoáy trộm các đồ vật.

Việc cướp này, sở Mật-thám trốc nã ra rồi, sáng ngày chủ-nhật 15 Juillet đã bắt được ba đứa, nhưng khi đem lại nhà M. Văn nhận diện thời oninh phải một đứa, còn hai đứa kia nhà ngoài mà hỗ, nhưng có lẽ cũng là đồng đảng cả vì xem cách chúng cỏ rõ cho nhau đó rồ

Số bạc ngày mai sẽ đăng tiếp chuyện viên đạn của quân cướp bỏ lại nhà M. Văn.

Khả nghi có hai người bởi. — Người đội lấy ở trại Bảo-hoà-lolonial có đơn trình trưa ngày thứ bảy mới một cái vỉ trong có 10 p, để trong tủ áo quần ở gần nhà nhất cho hai người bởi lấy, vì chúng tự nhiên bỏ việc đi đâu mất từ chiều hôm ấy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
BÁO THỜI MIỄU PHÁP
Máy kỹ-mà thượng hạng
Mặt có kim dạ chất đa-quang
BẢO HẢNH 5 NĂM
Giá..... 5$00
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert. — HANOI
2019

ĐÃ BÁN QUYỂN THỨ 4
說小今古
Cổ Kim Tiểu Thuyết
Tại Hiệu KIM-ĐỨC-GIANG và các hiệu sách ở Hanoi và các tỉnh Haiphong, Nam-định, Bắc-ninh, Hà-đông, Thái-bình v. v...
Mỗi quyển giá 0$06. 3622

Savon Cadum
Để rửa mặt và tắm.
Savon thường làm hộp nhiều mười, hoặc dầu-mỡ không được trong sạch cũng nhiều món độc khác làm cho nước da mất sự mịnh của nó.
Muốn biết savon tốt hay là xấu thì lấy chốc lớn mà thử nó. Nếu nó chắc cũng làm chốc lưỡi nóng, thì savon đó làm nhiều mỡi, chắc nó phải làm đầy nước da.
Savon Cadum bào chế một cách kỹ lưỡng và trong sạch; chẳng những là nó làm cho nước da trở nên mịnh, mà lại làm cho lỗ chơn lông được khoẻ khoắn.
Trong mình ta đều có lỗ chơn lông, nếu những lỗ ấy bị bụi-bặm bịch lại, thì nó mọc ra u, nần cùng mình.
Bọt và nước Savon Cadum thấm vào chơn lông, rửa đỡ nhơ-nhớp mà làm cho cái da cuả ta được khoẻn khoắc và mịnh luôn luôn.
Dùng Savon Cadum lấy làm lợi hơn, gì người ta chuộng nó không bỏ nhau nào, mà lại lần hằng hai cục savon thường.
Giá mỗi cục Savon Cadum là hai quan.

山 KHƯƠNG-SƠN 姜
Chủ nhân : PHẠM-ĐÌNH-ĐIỂM
Hanoi, n° 29 Rue de la Soie, Tonkin
Bản-hiệu bán tạp hóa, có xưởng dệt ở làng Khương-trung Hà-đông, dệt các thứ màn rộng khổ, các thứ vải, và khăn-mặt v. v.... bán buôn và bán lẻ.
Các qui-khách ở xa có cần dùng nên viết thư về, bản-hiệu sẽ xin hoan-nghênh tử-tế. Có gửi hàng theo lối lĩnh-hóa giao-ngân (contre remboursement).
2004

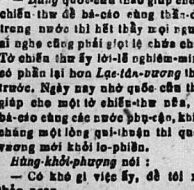
祥和裕
YU-WO-TSEONG
Grand magasin de soieries Chinoises et Annamites
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 268
Bản-hiệu sản các thứ hàng Tàu và hàng Ta; hàng tơ luôn, không bán lẻ và không gửi hàng mẫu đi đâu cả.
Đặng Tiền có xưởng làm Trung-bắc làm ra, cho nhà quí-khách mua được giá rẻ rồi hơn các hiệu khác, các hiệu đó sẽ phải bán lại của bản-hiệu; nếu quí khách mua cần bản-hiệu, thật là buôn tại gốc, bán tại ngọn. Vậy xin mời quí-khách chiếu-cố một lần hàng tốt, giá rẻ.
MUỐN BUÔN : Các thứ công thật tốt thật thứng có sẵn gửi mẫu tại, bản-hiệu sẽ gửi giá rẻ rồi sau
Kính cáo-bạch
2019 YU-WO-TSEONG

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ độ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca, Port-Saïd (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23, Giấy nói số 226
2014

Phòng khám bệnh
của quan Thầy Thuốc tây
Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.
Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.
Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ
Chữa các bệnh người lớn và trẻ con
3507

XIN XEM CHO KỸ
Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà lầm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho về xin các ngài từ rày để có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :
« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »
Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng mở bán từ tám giờ sáng.

Các ông chủ-nhà, các ông thầu-khoán và các ông buôn-bán !

Các ông nên xem cả các hạng sơn, chỉ có thứ này là tốt hơn cả, bền hơn cả ; vì thứ sơn STANDARD này là thật sơn tây của những tay chuyên-môn người Đại-pháp chế ra.
Nên hỏi giá ở « Société Française des Couleurs et Peintures Métalliques STANDARD » Julien & Fortin, số 8, đường Gia-Long, Hanoi.
3503

HÀ-ĐÔNG (Thanh-trì)

Bàn cử hội-viên. — Hôm chủ-nhật mồng 3 Juillet là ngày 25 tháng năm An-nam tại huyện Thanh-trì đã bội bàn kỳ-hào hội-viên để thay cho M. Nguyễn-Oánh tức Đức-Long.

Có đơn xin tình nguyện ứng cử là M. Đỗ-Phong người làng Thượng-đình tổng Khương-đình và M. Ng-quang-Hoằn lý-trưởng làng Vlah-ninh từng cựu phẩm hà-hộ.

M. Ng-quang-Hoằn được 161 phiếu được trúng cử. Còn 3 phiếu bỏ trắng.

M Đỗ-Phong không có phiếu nào vì đã xin rút đơn ra từ mấy hôm trước.

Đặng-đình-Hiên lại cáo

PHÚC-YÊN

Cải-chính. — Báo *Trung-Bắc* số 1890 ra ngày 9 Juillet về mục thời-sự P. cáo-yên có bắt « Một tấn hài-kịch » dưới ký tên tắt Th..... lại cáo. Các bạn đọc báo nhiều ông tưởng là tôi đăng.

Vậy xin nói để chư-tôn độc-giả biết cho rằng « tấn hài-kịch » ấy tôi không được cái hân-hạnh mục-kích và tôi cũng chẳng muốn châm-chích gì ai.

Ng-văn-Thông P. si T. lại cáo

VĨNH-YÊN

Ai tin. — Bà phán Tấn là nội-nhân ông P. Ng văn Tấn thư-ký kho-bạc vừa tạ thế hôm 13 vừa rồi. Sáng hôm 15 hồi 8 giờ, linh-cữu đưa vào nhà thờ làm pháp rồi an táng tại nghĩa địa. Người đi đưa đám rất đông, có quan Tuần, quan Án, các ông tổng sự các công sở và các nhà thân thương, vân vân, ai cũng lấy làm thương tiếc lắm.

Bản báo có lời chia buồn với ông P. Tấn và quý-quyến.

Lời cảm ơn. — Tôi xin có lời cảm tạ các quan, các ông, các bà có lòng thương mà đi đưa đám, hoặc gửi đồ viếng nội nhân tôi tạ thế hôm 13 vừa rồi tại phố Vlah-thành.

Quan phụ : P. Ng-v-Tấn,

Hàn-lâm thị độc, phán sự thượng hạng Ngân-khố Vlah-yên.

Một điều đáng mừng cho công nghệ tỉnh ta. — Bản-quán tiếp được mấy câu sau này :

Tỉnh ta là tỉnh có công nghệ xưa nay, chỉ vì những dân không biết cải-lương cho nghề mình ngày thêm tinh xảo, không biết bảo nhau để giữ giá nghề mình, chỉ tranh nhau bán đắt bán rẻ, làm xấu làm tồi, thành ra nghề thì hay, mà hầu như đến ngày tiêu diệt. Nghe đâu có nhà in-bàn đã xuất công, xuất của, định đem bọc thuật, tư cách mới mà chấn-hưng lại nghề cũ cho dân, như thế thật là đáng mừng cho công nghệ ở tỉnh ta.

X.

NAM-ĐỊNH

Hội 14 Juillet. — Ngay từ chiều 13, các sở công sở tư cũng những nhà hàng phố, đều kéo cờ treo đèn.

17 giờ rưỡi phát chẩn cho kẻ khó ở trước cửa sở cẩm, 18 giờ đến 19 giờ rưỡi rước xe tứ đi rong các phố ; 20 giờ thì đèn. Người có đèn thì rất nhiều, đủ mọi kiểu như chương-trình đã định. Nào các thứ đèn cá, tôm, cua, ếch, bọ ngựa, bươm bướm, cào cào ; lại còn đèn con phượng, con hùm, con sư tử, vân. vân. . . làm kiểu cũng đẹp cả.

Thi đèn xong, thời rước đèn, các cậu học sinh cùng lính khố đỏ cầm đèn đi rước một dãy khá dài. Có phường nhạc bình đi cử nhạc.

Sáng hôm 14 Juillet, 7 giờ 30, điểm binh ở phố Paul Bert, người đến xem cuộc điểm binh đeo giờ cũng rất đông.

Từ 8 giờ tới 11 giờ thời có những trò vật, thi nhảy bị, chọc thăng, đập nồi, leo cột mỡ, thi xe đạp, thả khinh khí cầu.

Nhân một vài điểm chấm là những trò vẽ coi không lịch sự cả từ nào thời ở đây đã bỏ từ lâu ; xem chương trình còn thấy trò liêm chấm duy có ông Hưng-yên và mấy tỉnh nữa.

18 giờ thời bắn 20 giờ 30, đốt cây bông ở khu đất trước Vọng-cung. Rồi đến 21 giờ 30, nhảy dầm ở nhà ô-xét.

Nắng ra lửa. — Mấy hôm nay, từ 6 giờ sáng đến 6 giờ chiều, trời nắng như thiêu như đốt. Người lớn, trẻ con nhoai lên vì nóng. Lại lệ nhất là tối đến không mấy khi được tí gió mát. Thật là khó chịu quá.

HÒA-BÌNH

Cọp. — Trên miền này độ rày sinh ra lắm cọp lắm có người bảo là loạn rừng, mà thật thế, ngày tháng trước ở mường Vang-chân Lạc cọp đã bắt mất 2 người, lại về miền châu Lương mất bốn người, bởi vậy mà những người lấy đồ làm sản ra chợ bán cũng vắng lắm, không ai dám tự-do đi lại như mọi khi nữa.

Lại đêm hôm 9 Juillet vừa rồi, bỗi nửa đêm có một con lớn vào vườn nhà quan ấn, vờ ngay một con lợn to mang đi. người nhà vội vàng đồ đi tìm, thì nó tha lên núi Ba-vành nó bỏ, xem ra hẳn còn nguyên, nó chưa ăn mất tí nào, lúc lợn rừng ra ở chỗ nào cũng có cọp.

NINH-BÌNH

Cất đám ông phán Quang. — Ba giờ chiều hôm 12 Juillet đã cất đám ông phán Quang, ai người tại địa-phận làng Đại-phong. Các quan Tây Nam, các viên chức các sở công, thân bằng cố hữu đi đưa đám đông lắm. Lúc hạ huyệt quan phó Công-sứ có nói mấy lời viếng biệt. Ông phán Tường thay mặt cả các anh em bạn làm việc đọc một bài điếu tang, nghe ra bi thảm, khiến ai nấy đều cảm động mà sa châu rơi lệ.

QUẢNG-CHÂU-LOAN
Tà sông. — Hồi 3 giờ chiều hôm 2 Juillet trời mưa như trút nước, đường vắng người đi, có bốn tên tù, nhân khi một người đội là M. Nguyễn-văn-Chính những ỷ thì bị một tên tù lấy búa đánh vỡ đầu máu chảy lênh láng, ngã phục xuống bất tỉnh nhân sự. Bấy giờ chúng nó cướp mất súng, bỏ mặc người bị thương nằm đó, tìm đường liều thoát. May sao ở đấy gần nhà giết súc-sinh, nên người ca-li liền chạy đi báo sở cảnh-sát, ông cẩm được tin tức khẩn cùng lính tuần cảnh đuổi theo thì bắt ngay được bốn tên đào phạm, liều điều về bỏ bóp, còn sáng thì chúng nó vết đâu mất, mãi mấy hôm sau, đến trở chân trần nhật được, lại đem nộp về sở cẩm.

Rượu-bổ-đào:
• TONIQUE TONKINOIS •
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

• Theo bình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ rượu về những bình-la làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lo !!!
Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉnh phủ rằng :
Chiếu nay đại-thần phòng cấm MONTÈS qui-công, có chế nên một thứ rượu bổ để dùng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phẩm thị sắc cho qui được phàng chế-công để tỏ thanh-giá.
Khâm thử.
內閣奉 旨 欽有製造玉竹五月初七日內閣大臣奉 旨 欽有製造玉竹五月初七日內閣大臣奉 旨 欽有製造玉竹五月初七日內閣大

Lở, ngứa, hắc lào

Các bệnh ấy dùng thuốc
POMMADE FLORENTINE
khỏi ngay. Thực là thứ thuốc tốt để trị các bệnh ngoài da.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh hạo mồm, hám sớm, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho bần-thần khó chịu, huyết-lý đi mà cơ-thể cứ yếu đuối mãi. Thuốc này chữa những bệnh ấy rất hay, vì nó bổ máu, bổ thần-kinh, bổ huyết-lý, làm cho người ta khỏe mạnh, tươi cười, ăn ngon, ngủ kỹ, không còn những bệnh lăn nằm.

Thuốc này làm cho thần-huyết b'nh-phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bán hễ sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi hẳn số hàng nghìn hàng vạn người.

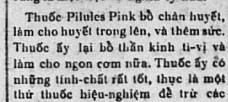
Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Bàn dân thiên-hạ ai cũng muốn được mạnh khỏe bình yên, ấy thế mà bàn dân thiên-hạ lại hầu như cũng lãnh đạm đối với cách làm cho mạnh khỏe bình yên vậy. Ai đã biết rằng dùng thuốc Pilules Pink thì những người mệt nhọc yếu đuối cũng hồi sức lại được, mà lại lành đạm như thế thì thực đáng tội với mình, mà cũng là một việc vô nghĩa-lý nữa.

Thuốc Pilules Pink bổ chân huyết, làm cho huyết trong lên, và thêm sức. Thuốc ấy lại bổ thần kinh tì-vị và làm cho ngon cơm nữa. Thuốc ấy có những tính-chất rất tốt, thực là một thứ thuốc hiệu-nghiệm để trừ các bệnh gốc ở chân huyết xấu thần kinh mệt mà ra. Thuốc ấy bán tại tất cả các hàng Bào-chế, và có gửi bán tại hiệu Bào-chế trung-ương Đông-pháp của M. Ed. CHASSAGNE.

痔器林柱張

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ! XIN MỜI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi tí) thực nhiều người mắc phải, có lắm những là đau đớn, như cắn đứt khi đại-tiện xong rồi thì lại-huyết đầm đìa. Thật là bất tiện cho người ta làm, lỗ không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng sẽ sa không chữa.

Khi xưa chữa bệnh này đều dùng dao cắt cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, vậy nên tôi đã tự tìm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau, không sót, chỉ trong mấy năm thôi những nốt mụn tụ-huyết rụng rồi, mà trong khi đang chữa có thể làm lụng như thường không mất thì-giờ. Vậy Ngài nào mắc phải bệnh này xin mời đến :

M. TCHUONG-QUAY-LAM
20, Phố Hàng Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.
Các tỉnh xa đều xin hỏi kỹ.
Thư từ xin trả lời ngay. 2090

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin cẩn là bởi sự thực-thà ngay thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xem-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như : kém ăn ngủ, mỏi mệt, ốm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán 1$25 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÉS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

CÔ THẤY CON DÂU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie Lyon 2066

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị tinh-hảo không có pha chế thêm thắt
Mỗi hoàn 0,50 cgr. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GÂN-CỐT
THUỐC PHÁP — Trừ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠM
Cũng có bán tại: Hanoi, E. CHASSAGNE, Pharm., Saigon, L. BOCHET & MOL, Phien., và các hiệu bào-chế khác.

Hàng mới — Giá cực rẻ!

Bản-hiệu vừa nhận được nhiều thứ satin, faille, cachemire, kim-ngân-đoạn, dạ Mông-tự cùng nhiều thứ vóc nhiều thật tốt mà bán giá cực rẻ để chiêu hàng. Vậy ngài nào muốn dùng thứ gì xin mời lại mua ngay kẻo hết hàng đẹp.

Các thứ laine may complets và pardessus, imperméable soie để may áo đi mưa, có nhiều mùi rất nhã, xin các ngài chiếu-cố cho.

Kính cáo
NAM-THỊNH, Tailleur
SOIERIES NOUVEAUTÉS
6, Rue des Cantonnais, Hanoi
2815

LÒ RƯỢU HOMMEL

Vô-danh công-ty, vốn có **1.000.000** quan tiền tây
Tổng-cục số 110, Phố hàng Trống Hanoi

Rượu bia thượng hạng theo cách vệ-sinh

Có thứng ngâm nước đá sẵn
Đóng chai lớn
Đóng chai nhỏ

ĐẠI-BIỂU :
Ở tỉnh Haiphong là ông **Denis Frères**
Ở tỉnh Yunnan là ông **Kock-Guine-Seng**

RƯỢU BIA HOMMEL

Hạng rất ngon và giá hạ hơn cả.
Ai muốn đặt hàng thì cứ gửi thơ đến Lò rượu Hommel, Vô-danh công-ty ở Hanoi, phố hàng Trống, số 110.
2093

CỬA HÀNG MẪN-KHÁNH

Kính trình các Ngài,

Tôi mới mở một cửa hàng thợ may và khâu giầy tại đây, hiệu là MẪN-KHÁNH. Vậy có vài hàng bộc-bạch cùng các ngài trong công thương giới giúp tôi trong lúc sơ đầu bỡ ngỡ, ngõ hầu cạnh tranh với người ngoài trong chốn thương trường, cho vẻ vang cảnh lũng chồi Lạc ở nước người; hoặc may quần áo tây, ta; hoặc gửi hàng nội-hóa cho ăn hoa-hồng; hoặc muốn cần đến thứ hàng gì hay hỏi-han sự gì ở đây, xin viết thơ tôi biết, Tôi xin hết lòng hoan nghênh và cảm tạ.

MẪN KHÁNH, *Tailleur et Cordonnier*
Fort-Bayard, Kouang-Tchéou-Wan, Chine.
2088

MUỐN BÁN

Một cái xe độc-mã cao-su bánh gỗ thực đẹp đàng sau có ghế cho bồi ngựa ngồi
Xe và cương còn mới nguyên

GIÁ HẠ

Lại hỏi : 7, Bd Bobillot, Hanoi
2089

華 PAO-VA 寶

28, *Phố Hàng Bồ, Hanoi*

Không tôi kính trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi có mang ở Hồng-kông rất tốt như là quả nhẫn chạm rồng, vòng, dồi hột thuốc lá, đồng hồ vân vân.

Một bọn chuyên kinh để xem thử một, một đeo mặt trắng, mặt vàng, mặt mười tám cây, vân vân. Lại có cả chuyên kinh cong bằng vàng tây, cong bọc vàng, cong đồi mồi, vân vân, quá muốn đến bọ mà đeo những chuyên kinh này thì hợp pháp vệ sinh lắm lắm.

Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay. Đồng-hồ bọc chuông, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chăm-chỉ, vân vân.

Một bọn nhẫn nữ, đeo cổ, lọ nữ, hột nữ, bỏ nữ để thầy-thiếu hay là bày chơi cũng được và tốt kinh, vân vân.

Một bọn đồ mỹ thuật để bầy kính cong.

Giá thứ bằng mới cũng ai cũng có thể mua bán hợp giá, mong quý quan quý-khách chiếu cố cho thì chúng tôi xin làm sẵn vô cùng lắm.

Chúng tôi đã có trong, nhân bán ngọc ngà vàng thì không bỏ, chẳng còn quý-khách chúng ta tưởng có rồi

Cẩn-cáo
HIỆU PAO-VA
Phố Hàng Bồ có nhà M. Samuel

奥同梁

Kính trình để các quí-khách biết cho rằng: bản-hiệu chúng tôi vẫn chuyên cần về nghề kim-hoàn này, đã ngoài hai mươi năm nay, nghề làm mỗi ngày càng tinh xảo thêm ra, lại chịu cải-cách cho kiểu vòng, nhẫn, hoa-tai, khuy-áo, dây đeo cổ, quả-tim, vân vân, trông rất là thanh nhã, theo hợp thời thế, các quí khách liệu dùng, nhân dịp sắp ngày tết Cả Âu sợ, bản-hiệu mới mượn được mấy tay thợ rất khéo ở Kouchong sang và mới có sang nhiều thứ mặt kim-cương, nhẫn chiên, ngọc-thạch, ngọc lục, kim sa, hổ-phách, san-hô, mã-não, và một ngũ sắc vân nữa, đã có sẵn tiệm, và mới có sang nhiều kiểu vòng, kiểu nhẫn mới nhất rất trông rất là ngoạn mục

Xin mời các quí-khách quí bộ lại xem, có mua hay không, bản-hiệu lấy làm vinh hạnh có người đã thăm hiệu các quí-khách, rất là trọng-thị.

LƯƠNG-TRONG-KHUE
Négociant
21, Rue de la Soie, Ca
(Ecoble) HANOI

Các bệnh bỏng, thổ, chuột rút, đau dạ dầy vân vân... dùng thuốc

POUDRE SAINT ANDRÉ

Chữa rất nhanh chóng, rất chắc chắn.

Thuốc ấy nhiều ông thầy thuốc dùng.

Giá bán : 0$85

Ở Bắc-kỳ có gởi bán tại

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

50, phố Paul Bert, trước cửa hiệu tạp-hóa và bò Hoàn-kiếm trông sang

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Hiệu Gò-đa cũ ở phố Tràng-tiền, Hanoi

Đủ các thứ đồ dùng trong việc tắm rửa

Thùng tắm, lò hâm nước tắm bằng đồng, máy rội nước, chậu rửa, bô tiểu-tiện, máy đại-tiện lối Âng-lê, chậu rửa tay treo tường, hoặc có chân.

Có nhận đặt buồng tắm có đủ đồ dùng vặt vãnh
Ai muốn thuê sẽ kê đơn tính tiền.

Xin đến xem thử máy rửa bằng sứ Âng-lê, có một cái vòi đồng mạ kền. Mái đại-tiện có giây kéo.

Bán giá rao hàng 125 f.

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

VỎ KẾN

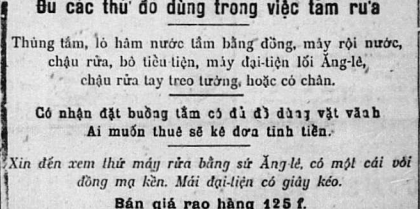
Mỗi cái **1$00**

Bọn các quý-khách xem đồng-hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bọn đeo 5 quan nếu những tôi xin bớt giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không bớt thời xin kiếu cái kính giọng vàng có bầy sẵn xem cho mua nhé!

			Giá trước	Giá nay
Vàng đá đeo tay nhẫn cổ thấy giờ				
—	lớn	cỡ kim ly	6 00	5 00
—	lớn	kim thép và kim vàng	4 50	3 50
—	lớn	vàng thợ xinh	5 50	4 50

Bổ cho quý-khách nhiều và cho 2 cái mà không bớt giá, chiếu giá trước) thời tôi bình tặng 1 cái kính giọng vàng đời mới và 1 cái hộp kính aluminium và cả tiền cước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI
49, *Phố hàng Ngang, HANOI*

CHANSON & THIBAULT

58, RUE PAUL BERT, HANOI

Bản-hiệu có bán các thứ máy hát mới về rất rẻ, rất tốt và rất đẹp, và lại có cho thuê cả máy hát và các thứ đĩa, tiếng Bắc, tiếng Huế, tiếng Saigon, tiếng Tàu, tiếng Tây.

• Bản hiệu có bán cả các thứ điếu rất đẹp, rất tốt và hợp cách vệ-sinh.

• Bản hiệu mới có thứ mở « ÉMAILLINE » đề lau đĩa hát rất tốt mỗi ống là 0$40. Nay kính cáo.

This item is protected by copyright and/or related rights. You are free to use this item in any way that is permitted by the copyright and related rights legislation that applies to your use. For other uses you need to obtain permission from the rights-holder(s). (Đây là tài liệu được bảo vệ bởi luật bản quyền. Bạn có thể sử dụng tài liệu này theo quy định của luật bản quyền. Mọi trường hợp khác cần có sự cho phép của chủ sở hữu bản quyền.) Purchased from the Vietnam Project of Cornell University Library (Tài liệu được số hóa bởi Thư viện Đại học Cornell) as part of a collection of Vietnamese publications preserved on microfilm. (Tài liệu được số hóa từ bộ sưu tập báo chí Việt Nam trên microfilm của Đại học Cornell)